

Karlovy Vary

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Karlovy Vary

Nadmořská výška: 447 m n. m.

Počet obyvatel: 44 132

Adresa URL: mmkv.cz

Okres: Karlovy Vary

GPS souřadnice: 50.231852N, 12.871962E

První pís. zmínka: 1349 (671 let)

PSČ: 361 20

Památky a zajímavosti Karlovy Vary

V karlovarském historickém jádru stojí jedna významná historická budova vedle druhé. Pro lepší orientaci jsme památky rozdělili do několika skupin.

Muzea a galerie

Unikátní pohled do historie sklárny poskytuje nové návštěvnické centrum Moser. Nově řešená expozice v moderním interiéru nabízí poutavou prohlídku mapující více než 150 let historie sklárny, uvádí slavné majitele luxusního skla Moser a představuje nejstarší sklářskou tvorbu až po současné kolekce s více než 2 000 exponáty.

Jan Becher muzeum se nachází v historické budově, kde se po dlouhých 143 let vyráběl tento jedinečný likér s názvem Becherovka. V nových sklepních expozicích, které Vám muzeum nabízí, se seznámíte s procesem výroby, s historií a budete si moci prohlédnout dobové exponáty. Na závěr ochutnáte produkty firmy Jan Becher a zhlédnete krátký dokumentární film. Ve firemní prodejně máte možnost zvýhodněného nákupu.

V Galerii umění si během prohlídky stálé expozice můžete prohlédnout nejvýznamnější a nejcennější umělecká díla, která zde byla od roku 1953 nashromážděna. K vidění jsou obrazy a sochy českých autorů. Kromě stálé expozice pořádá galerie krátkodobé výstavy, koncerty a divadelní představení.

Krajské muzeum karlovarského kraje - expozice krajského muzea je rozmístěna do několika obcí v kraji. V Karlových Varech sídlí ve třech budovách.

Dům Zlatý klíč, původně barokní dům, byl v 19. a 20. století přestavěn. Kdysi dávno plnil funkci pensionu. Později přešel do majetku rodiny Becherů. Ještě později sem docházel k doktoru Flecklesovi sám Karel Marx. Dnes jsou v přízemí domu pořádány výstavy a v prvním patře můžete shlédnout stálou expozici obrazů vídeňského malíře Wilhelma Gauseho.

Stálá expozice muzea je k vidění v bývalé budově okresního hejtmanství na Nové louce. Výstava prezentuje dějiny kraje, zaměřuje se na rozvoj a historii lázeňství i přírodní bohatství regionu.

Součástí expozice je také několik cenných knih z jáchymovské Knihovny latinské školy. Ve třetí budově Krajského muzea v Karlových Varech jsou uchovány kromě knih o dějinách umění ještě historické balneologické spisy a pojednání o karlovarské léčbě. Většina z nich pochází od významných autorů.

Knihovna například uchovává spisy Dr. Davida Bechera.

Lázeňské historické budovy, kolonády

Vojenský lázeňský ústav (1855, Hagenauer) - Od dob svého vzniku slouží jako léčebna armádě a jejím příslušníkům. Budova leží na levém břehu řeky Teplé na okraji Dvořákových sadů.

Pětadvacet let od zprovoznění byla po jejím boku vystavěna Sadová kolonáda.

Lázně I (1895, Fellner a Helmer) - Tuto obdivuhodnou stavbu najdete naproti GH Pupp. Krásné prostory Císařský lázní bohužel léta chátrají. Do částečně zachovaných původních interiérů se dostanete během MFF, který je využívá pro pořádání různých tanečních párty a V.I.P. sešlostí. Při jedné z vycházek lázeňským centrem se můžete pokochat propracovaností detailů budovy a zároveň politovat její stav.

Lázně III (1867, Hain a Labitzký) - Novogotická stavba situovaná na levý břeh řeky mezi Vojenský lázeňský ústav a Mlýnskou kolonádu, slouží nejen pro účely lázeňské léčby. Koncertní sál Antonína Dvořáka pravidelně využívá pro svá vystoupení často například Karlovarský symfonický orchestr.

Lázně V (1906, Drobny) - Lázně (původně Alžbětina lázně) najdete ve Smetanových sadech. V roce 2004 prošla budova rekonstrukcí, při které byly prostory bazénu přebudovány na bazénový komplex přístupný veřejnosti. Alžbětina lázně jsou největším lázeňským domem v ČR, který poskytuje více jak 60 druhů procedur.

Thermal (1977) - Lázeňské sanatorium s kongresovým centrem a bazénem bylo umístěno do historické části města. V desetipatrovém hotelu je 273 pokojů a několik restaurací. Každoročně je hotel centrem Mezinárodního filmového festivalu.

Imperial (1912) - Je jednou z dominant města. Byl postaven před 1. světovou válkou a sloužil hlavně bohaté mezinárodní klientele. I po 2. světové válce ubytoval hotel zahraniční hosty. Většina však pocházela ze sovětské země. Od sametové revoluce si opět začal získávat sympatie a pravidelně hostí mnoho významných českých i zahraničních osobností.

Grand hotel Pupp (1781) - Světoznámý hotel stojí v Karlových Varech díky podnikavosti cukráře J. G. Puppa. Ten vykoupil dva společenské sály (Saský a Český), které stály na místě velkotelu. Jeho cílem bylo přestavět sály tak, aby tvořily jeden pompézní celek. V jeho stopách pokračovali i jeho potomci a přibližně o sto let později (1893) byl komplex dostaven.

Parkhotel Richmond (1927) - Klasicistní sanatorium bylo postaveno na místě kavárny Schönbrun. Hotel je posazen v rozlehlém parku, kde uvidíte několik soch a pomníků. Najdete tu třeba sochu jelena, pomník L. V. Beethovena či A. Mickiewicze. Raritou je kamenná Japonská zahrada. Zamíříte-li k Japonské zahradě s tím, že uvidíte bonsaje či sakury, budete zklamáni. Zahrada je totiž sestavená z kamenů. Místo má symbolizovat vodu a sloužit hlavně k meditaci. Autorkou zahrady je Japonka žijící v Německu Masumi Schmidt-Muraki. Parkhotel bezprostředně sousedí s dnešním Beethovenovým parkem, kde se nachází lázeňský pavilonek s vlastním pramenem Štěpánka o teplotě 15 °C.

Sadová kolonáda (1880, Fellner a Helmer) - Sloužila jako promenáda Blanenského pavilonu, který byl v šedesátých letech 20. století zbourán. Kolonáda naštěstí stojí dodnes. A to hlavně díky celkové rekonstrukci. Přímo pod střechou kolonády nebo v její blízkosti najdete tři léčivé prameny.

Mlýnská kolonáda (1871–1881, Josef Zítka) - Původní Zítka vize o vzhledu neorenesanční stavby se podstatně lišila od její konečné podoby. Slavný architekt ji původně zamýšlel jako dvoupodlažní a ještě honosnější. Po svém dokončení nebyla kolonáda přijata s velkým nadšením. Prý neladila s charakterem lázeňského centra. Od roku 1893, kdy byla prodloužena ke Skalnímu prameni, měří 132 m. Pod její střechou, kterou nese 124 korintských sloupů, se nachází orchestrní stěha a pět minerálních pramenů. Její prostory zdobí alegorické plastiky a sochy.

Tržní kolonáda (1883, Fellner a Helmer) - Dřevěná stavba, postavená ve švýcarském stylu, měla podle

plánu zastřešovat zřídla jen pár let. Když už však stála nad prameny Tržním a Karla IV. více než sto let, přistoupilo město k jejímu zachování a kompletní rekonstrukci.

Zámecká kolonáda (1911–1913, Friedrich Ohmann) - Najdete ji nad kolonádou Tržní. Má dvě části: kolonádu Horního pramene a kolonádu Dolního pramene. Ve vnitřních prostorách té dolní je umístěn reliéf Ducha pramenů. Kolonáda byla dlouhá léta uzavřena. Veřejnosti je opět zpřístupněna od roku 2001, kdy prošla celkovou rekonstrukcí.

Vřídelní kolonáda (1969–1975, prof. Votruba) - Gejzír horké minerální vody krylo od 16. století už mnoho staveb: barokní budova, empírová kolonáda, litinová či provizorní dřevěná kolonáda. Další a prozatím poslední stavba obklopující vřídlo pochází z konce 60. let 20. století. Pod podlahou kolonády se nalézá místo pro čerpání, rozvod a tepelnou regulaci vřídelní vody. Ve staré části vřídelního podzemí bude v blízké době znovu zpřístupněna exkursní trasa.

Další historické budovy

Zámecká věž - Nalézá se nad Zámeckou kolonádou. Původní gotická stavba pocházela z období kolem roku 1358 a byla postavena na příkaz Karla IV. Při ničujícím požáru v roce 1604 budova shořela.

Rekonstrukce v barokním stylu se dočkala už jen věž, ze které byli vítáni významní lázeňští hosté.

Poštovní Dvůr (1791) - Budova je postavena v duchu klasicismu. Hlavně v interiérech se však setkáte i s romantismem. Poštovní Dvůr patřil během své existence mnoha více či méně známým lidem, z nichž každý se jej snažil ještě více zvelebit. Původně sloužil k ustájení poštovních koní. Netrvalo však dlouho a začala se tu scházet lázeňská smetánka.

Národní Dům (1901, Fellner a Helmer) - Další zajímavá karlovarská budova, která už léta jen chátrá, by se v brzké době měla konečně dočkat rekonstrukce. V secesní hotelové budově sídlilo světoznámé varieté.

Městské divadlo (1886, Fellner a Helmer) - Dvojice Fellner a Helmer oblékla divadlo do novobarokní róby. Pokud se Vám zdá krásné z venku, budete doslova ohromeni jeho interiéry. Krásu vnitřních prostor korunuje malovaná opona s alegorií umění od F. Matschema.

Městská tržnice (1913) - Budova z počátku 20. století je umístěna ve středu města. V jejich prostorách se už několik let nachází supermarket.

Hlavní pošta (1900–1904, Friedrich Setz) - Budova je důležitým mezníkem mezi obchodní a lázeňskou částí Karlových Varů. Ve své době patřila k nejmodernějším poštovním zařízením

Rakouska-Uherska. Ve výši třetího patra jsou umístěny čtyři alegorické sochy představující telegraf, železniční dopravu, lodní dopravu a poštu. Budova pošty patří mezi státem chráněné památky.

Městské divadlo, dříve též Divadlo Vítězslava Nezvala, je pseudorokoková budova z roku 1886, postavená podle návrhu vídeňských architektů Ferdinanda Fellnera a Hermanna Helmera. Na počátku 90. let 20. století bylo divadlo v téměř havarijním stavu, bylo proto rozhodnuto o jeho generální rekonstrukci, která proběhla v letech 1994–1999. Byla opravena střecha, zrestaurovány sochy na průčelí či zrestaurována Klimtova opona.

Církevní stavby

Kostel sv. Máří Magdaleny (1737, Kilián Ignác Dientzenhofer) - Barokní chrám byl postaven na místě bývalého gotického kostela. V podzemí chrámu se nalézá unikátní pohřební kapele. Jsou zde uloženy kosterní pozůstatky ze zrušeného hřbitova. Dříve se uvažovalo o vytvoření kostnice. Tento nápad však nebyl nikdy realizován.

Pravoslavný kostel sv. Petra a Pavla (1898, Wiedemann) - Vzorem pro stavbu tohoto pravoslavného chrámu byl kostel poblíž Moskvy. Tuto výraznou stavbu ani omylem nepřehlédnete. Je zasazena mezi převážně secesní vily v ulici Krále Jiřího. Bohatá výzdoba kostela byla částečně sponzorována zámožnými karlovarskými pacienty ruského původu. Její součástí je i reliéf ruského cara Petra Velikého.

Hřbitovní kostel sv. Ondřeje (1500) - Byl postaven v gotickém slohu a v roce 1841 přestaven. Na bývalém hřbitově (dnes Mozartův park) je pochováno několik významných osobností jako dr. David Becher, dr. Jean de Carro, architekt F. Gilly a další.

Evangelický kostel sv. Petra a Pavla (1856, Zeissig) - Evangelický kostel byl postaven na sklonku 19. století v novorománském slohu. Najdete ho u Císařských lázní.

Anglikánský kostel sv. Lukáše (1877, Dr. Mothes) - Kostel byl postaven na Zámeckém vrchu v pseudogotickém stylu. Stavba probíhala za finanční podpory anglických lázeňských hostů.

Rozhledny a vyhlídky

Rozhledna Diana (547 m n. m.) - Věž z roku 1914 najdete na Výšíně přátelství nad Grand hotelem Pupp. Dostanete se k ní pěšky po lesních stezkách nebo lanovkou. Na ochoz, do výšky 25 m, vyjedete buď výtahem, nebo protáhnete nohy na 150 schodech. Za krásného počasí je údajně vidět až do vzdálenosti 70 km. Historie výhledů na místě dnešní rozhledny Diana v Karlových Varech sahá až do roku 1804, kdy zde místní nožíř Václav Drumm a jeho strýc August Leopold Stöhr proklestili lesní porost a opatřili vyhlídku dvěma odpočinkovými sedátky. Místu dali jméno Výšina přátelství (Freundschaftshöhe). Po celé 19. století propagovaly dobové průvodce po Karlových Varech Výšinu přátelství jako nejlepší vyhlídkové místo Karlových Varů. Na klasickou rozhlednu si ale návštěvníci lázní museli počkat až na začátek 20. století V roce 1909 nechala městská rada vypracovat návrh na celkové využití této lokality. Výsledkem bylo zbudování lanové dráhy v roce 1912 (na 453 m překonává převýšení 167 m) a poté restaurace s rozhlednou.

Věž Diana je vysoká 40m a podle projektu architekta městského úřadu Breinla ji v letech 1913 až 1914 zrealizovala firma stavitele Fouska. Náklady vyšplhaly na 110 tisíc korun a vedle věže zde vyrostla i kavárna s restaurací pro 250 osob. Rozhledna byla slavnostně lázeňským hostům otevřena 27. května 1914. Krátce nato byla pojmenována po Hansi Kudlichovi. Po roce 1945 se krátce užíval název Benešova rozhledna. Vyhlídková věž prošla na konci roku 1997 rozsáhlou rekonstrukcí a od ledna 1998 může návštěvník k výstupu využít nejen 150 schodů ale i nově zbudovaný výtah, který nahradil původní elektrickou zdviž. V nočních hodinách je rozhledna osvětlena. V současné době lze v blízkosti rozhledny navštívit „lesní cukrárnu“ a minizoo s možností krmení zvířat.

Goethova vyhlídka (638 m n. m.) - Další stavba, pod kterou je podepsané stavitelské duo Fellner a Helmer (1889). Do okolí se můžete rozhlédnout po tom, co zvládnete 165 schodů a vystoupáte do výšky 34 m. Výletní objekt, který spojuje stylovou restauraci se 42 metrů vysokou vyhlídkovou věží (celkem 165 schodů), jež nabízí jedinečný pohled na lázeňské město, je dílem významných vídeňských architektů Fellnera a Helmera. Jejich jména znějí v souvislosti s mnoha dalšími známými stavbami v Karlových Varech, mezi nimi je například budova divadla či Tržní kolonáda. Goethova rozhledna vznikala v letech 1888 až 1889. Pětadvacet tisíc zlatých poskytla na stavbu městská spořitelna, která ve stejné době slavila čtvrtstoletí své existence. Za deset měsíců od počátku stavby mohli první lidé navštívit zdařilé architektonické dílo novogotického stylu. Cihlovou stavbu korunuje více než čtyřicet metrů vysoká vyhlídková věž. Návštěvníci vystoupali poprvé rozhlednu 21. července roku 1889, tedy přesně dva roky poté, kdy Karlovy Vary navštívila korunní princezna Stefanie. Na počest této události nesla

rozhledna princeznino jméno. Vyhlídková věž nikdy neměla o návštěvníky nouzi. Stala se vyhledávaným výletním místem. Představitelé města uvažovali dokonce o vybudování lanové dráhy, která by místo spojila s lázeňskou čtvrtí. Kvůli válečným událostem však projekt nikdy nespátřil světlo světa. Vyhlídka Karla IV. (514 m n. m.) - Jediné co musíte udělat, než se rozhlédnete do krajiny, je pokořit 79 schodů. Jedná se o 15 m vysokou napodobeninu rozhledny stojící v severoněmeckém Schleswigu v pseudogotickém slohu. Výstavba cihlové věže byla zahájena v létě 1876 a dokončena ještě téhož podzimu. Městskou pokladnu přišla na 6 492 zlatých. První hosty uvítala v lázeňské sezóně roku 1877. Na stavitele se tenkrát snesla vlna kritiky, neboť někteří návštěvníci větších (či spíše širších) rozměrů prý měli problémy při výstupu po úzkém schodišti vedoucím ke dvěma vyhlídkovým ochozům. Oba jsou zdobené bílým cimbuřím a přístup na ně je trvale otevřený. Název Karlova vyhlídka (nebo také Vyhlídka Karla IV.) je novodobý. Za rakousko-uherské monarchie se místo nazývalo Výšina Františka Josefa a rozhledna nesla jméno Josephhöhe. Vlivem nepříliš kvalitně provedených oprav se postupně zhoršoval technický stav celého objektu. Proto v roce 2001 přistoupilo město Karlovy Vary, které je vlastníkem vyhlídky, k její celkové opravě. Projektovou dokumentaci zpracoval Projektový ateliér pro architekturu a pozemní stavby Praha pod vedením vedoucího projektanta Ing. arch. Tomáše Šantavého. Doubská hora (609 m n. m.) Vvýchýšenina Doubská hora (též známá jako Aberg, 609 m) situovaná do lesů západně od Karlových Varů má bohatou historii vyhlídkových staveb. Jako první tu byl v roce 1845 postaven dřevěný vyhlídkový altán nazvaný Art Turm. O tuto první stavbu se nejvíce zasloužil Hermann Prüsche. U vyhlídky se v létě návštěvníci mohli též občerstvit a údajně se i do těchto poměrně dalekých končin vydávalo velké množství výletníků. V půli června roku 1858 ovšem postihl lesy pod Abergem rozsáhlý požár a pravděpodobně shořela i rozhledna.

Na jaře roku 1865 se městská rada rozhodla, že dá na Doubské hoře postavit rozhlednu novou. A už v červenci téhož roku byla kamenná, dvacet metrů vysoká věž dokončena. K té pak byla v roce 1878 postavena kamenná hrázděná kavárna. Počátkem 20. století však i toto zařízení přestávalo stačit zájmu výletníků. V roce 1904 proto městská rada rozhodla, že na Doubské hoře bude postaven nový, reprezentativní objekt. Slavnostní otevření další, tentokrát už 22 metrů vysoké rozhledny (156 schodů) se pak uskutečnilo v červenci roku 1905. V budově u paty rozhledny umístil karlovarský architekt Rudolf Melichar, vedle restaurace s rozsáhlou venkovní terasou a s tanečním sálem, i několik pokojů pro hosty. Zároveň se podařilo dostavět novou cestu od Obrazu a taktéž se otvíral i restaurant Sv. Linhart. Po druhé světové válce dostala rozhledna na Doubské hoře nové jméno - Gottwaldova vyhlídka, ale ani to ji nezachránilo od rychlé zkázy. Město ji nejdříve předalo podniku Restaurace a jídelny. Pak vyhlídku spravoval Svazarm a nakonec se dostala do vlastnictví Severočeských chemických závodů Lovosice. Ty zde provedly rozsáhlé stavební změny. Objekt byl sice zachráněn, ale sloužil pouze podnikové rekreaci. Po sametové revoluci se rozhledna na chvíli vrátila do vlastnictví města, které ji v porevolučním chaosu pronajalo soukromému podnikateli. Ten tehdy objekt i s věží opravil a posléze od města i odkoupil. Objekt pak ale rychle padnul jako zástava bankám. V roce 1995 se dostal do rukou ruského podnikatele. Ve věži bylo zřízeno apartmá a přístup byl za účelem výhledu možný jen po domluvě a v případě, kdy nebyl pokoj obsazený.

Ostatní památky a zajímavosti

Jelení skok - Z jiné perspektivy se můžete na město podívat právě odtud. Socha kamzíka stojícího na skále a hledícího na město patří ke Karlovým Varům stejně jako minerální voda, lázeňské oplatky a Becherovka.

Tři kříže - Kříže tu byly vztyčeny jako symbol úspěšné rekatolizace města a jeho okolí (po roce 1620). Pověst však praví, že symbolizují smrt tří bratrů, kteří zemřeli násilnou smrtí.

